CERTYFIKAT JĘZYKOWY UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO
EGZAMIN Z JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO NA POZIOMIE B2
TEST PRZYKŁADOWY

- **odpowiedzi na pytania do testów 1, 2, 3.1 wpisuj na kartę odpowiedzi numer 1**
- **odpowiedzi na pytania do testu 3.2 wpisuj na kartę odpowiedzi numer 2**
- **odpowiedzi do testu 4 wpisuj na kartę odpowiedzi numer 3**

za cały egzamin możesz uzyskać 140 punktów.

Egzamin trwa 180 minut.

Do wszystkich części egzaminu dołączone są instrukcje. Przeczytaj je uważnie, zanim przystąpisz do rozwiązywania zadań testowych.

INSTRUKCJA TESTOWA
Otrzymałaś/-eś książeczkę testową i trzy karty odpowiedzi.

ROZWIĄZUJ TESTY 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 oraz 3.1. (PYTANIA 1 - 50) NA KARCIE ODPOWIEDZI NUMER 1 W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

- Do każdego pytania podane są dwie, trzy, cztery lub pięć odpowiedzi do wyboru, oznaczone literami
  a, b, c, d, e.
- Wybieraj za każdym razem jedną prawidłową odpowiedź, zaznaczając wyraźnie wybraną literę przy właściwym numerze pytania.
- Możesz wykorzystywać książeczkę testową do zaznaczania odpowiedzi „na brudno".

ROZWIĄZUJ TEST 3.2 (PYTANIA 51 - 70) NA KARCIE ODPOWIEDZI NUMER 2 W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

- Wszystkie odpowiedzi wpisuj **DŁUGOPISEM** na osobnej karcie odpowiedzi.
- Niniejszą książeczkę testową możesz wykorzystać do rozwiązywania testu „na brudno".
- **Pisz wyraźnie! Nieczytelne pismo nie będzie brane pod uwagę!**

ROZWIĄZUJ TEST 4 NA KARCIE ODPOWIEDZI NUMER 3 W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

- Test 4 możesz napisać „na brudno" na odwrocie pustych stron książeczki testowej.
- Ostateczną wersję napisz czytelnie na pierwszej stronie karty odpowiedzi numer 3 oraz na jej odwrocie.

Zarezerwuj co najmniej 40 minut na wykonanie testu 4.

PAMIETAJ O TAKIM ZAPLANOWANIU CZASU, ABY WYSTARCZYŁO GO NA PRZEPISANIE WSZYSTKICH ROZWIĄZAŃ NA KARTY ODPOWIEDZI.

EGZAMIN PISEMNY (180 minut) **_____/140 p.**

TEST 1. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU (15 pytań, 30 punktów)

_____/30 p.

1.1. Proszę uważnie słuchać wywiadu i zdecydować, czy podane zdania w punktach 1-8 są prawdziwe (odpowiedź A na karcie odpowiedzi) czy fałszywe (odpowiedź B na karcie odpowiedzi). Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwa razy.

_____ / 16 p. (8 x 2 p.)

		P	F
0.	***Maja Ostaszewska to aktorka teatralna, filmowa i telewizyjna.***	X	
1.	Aktorka zadebiutowała krótko po skończeniu studiów.		
2.	W momencie debiutu aktorka nie miała doświadczenia w pracy przed kamerą.		
3.	Aktorka przeprowadziła się do Warszawy, żeby grać w teatrze.		
4.	W Polsce popularni aktorzy szybko się bogacą.		
5.	Maja Ostaszewska zamierza kupić dom.		
6.	Aktorka woli grać skomplikowane postacie.		
7.	Maja Ostaszewska chroni swoją prywatność.		
8.	Aktorka unika kontaktów z kolorową prasą.		

1.2. Proszę uważnie słuchać wypowiedzi i zaznaczać właściwe odpowiedzi w pytaniach 9-15. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwa razy.

_____ / 14 p. (7 x 2 p.)

0. Amerykańskie badania dotyczyły

a. społeczeństwa wielokulturowego.

b. kompetencji trenerów sportowych.

c. występowania przed publicznością.

9. Respondentami badania przeprowadzonego w Stanach byli

a. sami Amerykanie.

b. Amerykanie i Polacy.

c. przedstawiciele różnych narodowości.

10. Wyniki polskich badań

a. nie różniły się od amerykańskich.

b. miały związek z polską kulturą.

c. za każdym razem były inne.

11. Audytorium nie jest w stanie zaakceptować

a. nudy

b. jąkania się.

c. zdenerwowania mówcy.

12. Współcześni mówcy odczytują tekst z

a. ekranu komputera.

b. przygotowanej kartki.

c. prezentacji multimedialnej.

13. Czytanie sprzyja

a. rozmowom na sali.

b. brakowi skupienia samego mówcy.

c. szybszemu zakończeniu wystąpienia.

14. Czytanie tekstu wystąpienia może być odbierane jako sygnał

a. dążenia do perfekcjonizmu.

b. braku szacunku dla odbiorców.

c. fascynacji nowymi technologiami.

15. Tekst na slajdach

a. dobrze jest zastąpić obrazami.

b. można urozmaicić fotografiami.

c. powinien skupiać uwagę słuchaczy.

TEST 2. CZYTANIE **(15 pytań, 30 punktów)**

_____/30 p.

2.1. Proszę uważnie przeczytać poniższy tekst i zaznaczyć właściwe spośród podanych odpowiedzi (a, b, c, d) w pytaniach 16-22. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.

_____/ 14 p. (7 x 2 p.)

Co to jest inteligencja?

Inteligencję można określić jako ogólną sprawność myślenia. Umysł, tak jak nowoczesny aparat fotograficzny, działa w trybie automatycznym albo ręcznym. Można go ustawić na portret, pejzaż albo scenę nocną, a wtedy sam dobierze parametry. Można też własnoręcznie ustawić ostrość, czułość itp. Rozwiązywanie nowych problemów jest jak działanie w trybie ręcznym, więc wyczerpuje fizycznie – jest dla umysłu trudne, powolne, obarczone ryzykiem błędu. Dlatego najczęściej pracuje on w trybie automatycznym. Inteligencja jest włączana, gdy niezbędne jest ręczne ustawienie, bo problem, który należy rozwiązać, jest nowy. Gdybyśmy w testach dali ludziom do rozwiązania dobrze znane zadania, to nie dostrzeglibyśmy żadnej różnicy w inteligencji. Oczywiście osoba inteligentna lepiej poradzi sobie z nowymi zadaniami. Można powiedzieć, że szybciej opanuje takie, które wymagają trybu ręcznego. Inteligencja polega także na tempie automatyzowania, czyli na szybkości przechodzenia z trybu ręcznego na automatyczny. Im ktoś bardziej inteligentny, tym szybciej to zrobi i wtedy jego mózg uwolni zasoby na kolejne zadania.

Jeśli przyjrzymy się genezie inteligencji, to okaże się, że człowiek został w nią wyposażony na drodze ewolucji. Nasi przodkowie nie musieli myśleć abstrakcyjnie czy świetnie dodawać dwucyfrowych liczb, za to do przeżycia niezbędne im było zrozumienie: kto z kim, dlaczego i przeciwko komu, i co z tego może wyniknąć. Konieczne było rozumienie coraz bardziej złożonych relacji międzyludzkich i radzenie sobie z konfliktami. Kiedy już nasz mózg rozwinął się do obecnej postaci, to okazało się, że fantastycznie nadaje się także do logiki formalnej, matematyki, filozofii i innych rzeczy.

Obecnie definiuje się kilka rodzajów inteligencji, na przykład emocjonalną, która cechuje ludzi obdarzonych dużą empatią, werbalną, którą odznaczają się osoby, które mają łatwość wypowiadania się, twórczą, właściwą wszystkim kreatywnym jednostkom, czy wreszcie analityczną, związaną z umiejętnością logicznego myślenia. Trzeba jednak pamiętać, że możemy mówić o inteligencjach z różnymi przymiotnikami dopiero wówczas, gdy mamy do czynienia z ogólną sprawnością umysłową, która dotyczy rozumienia nowych i złożonych problemów. Nie jest inteligencją sama skuteczność – ktoś bardzo skuteczny w załatwianiu swoich spraw może być po prostu bezczelny albo nie mieć hamulców. Natomiast jeśli ktoś

jest skuteczny, bo rozumie, co się dzieje między ludźmi, i do tego dopasowuje sensowne działania, wówczas nazywamy to inteligencją społeczną. Ten typ inteligencji współwystępuje z inteligencją ogólną. Jeśli tak się nie dzieje, oznacza to, że to nie jest inteligencja. To jakaś inna cecha, może także ważna, ale inna.

Na inteligencję mają wpływ zarówno geny, jak i czynniki społeczne. Statystycznie w populacji geny odpowiadają za inteligencję w pięćdziesięciu procentach, ale u pojedynczego człowieka może się to kształtować zupełnie inaczej. Wiemy to między innymi na podstawie badań nad bliźniętami – wychowują się w jednej rodzinie, często występują u nich te same geny, ale obracają się w innym kręgu towarzyskim i mają różne zainteresowania. Bez wątpienia istnieją czynniki wpływające na inteligencję, które zależą od nas samych. Tak naprawdę sami w dużej mierze decydujemy o naszym rozwoju. Jeśli otaczamy się ludźmi, którzy dostarczają nam intelektualnych bodźców, rozkwitamy.

Iloraz inteligencji stabilizuje się między piętnastym a dwudziestym rokiem życia, a potem jest w miarę trwały. Inteligencja podlega jednak zmianom zarówno pozytywnym, jak i negatywnym. Może zmieniać się na niekorzyść ze względu na choroby czy starzenie się, ale nawet tym zmianom możemy do pewnego stopnia przeciwdziałać. Aktywność intelektualna w każdej postaci łagodzi skutki starzenia się mózgu. Najskuteczniejszą profilaktyką jest lektura, a nie – jak się często sądzi – rozwiązywanie krzyżówek. Natomiast oglądanie telewizji zdecydowanie rozleniwia nasze szare komórki.

(Na podstawie: *Inteligentni żyją dłużej*, „Wysokie obcasy extra”, nr 23, kwiecień 2014)

0. Ten tekst dotyczy
- a. budowy mózgu.
- b. mądrości.
- ***c. inteligencji.***
- d. genetyki.

16. Z tekstu wynika, że dobrze znane zadania
- a. są wykonywane lepiej przez osoby bardziej inteligentne.
- b. są szczególnie trudne dla osób mniej inteligentnych.
- c. są wykonywane równie dobrze przez osoby mniej i bardziej inteligentne.
- d. są wykonywane wolniej przez osoby mniej inteligentne.

17. Z tekstu wynika, że genetycznym źródłem inteligencji jest inteligencja
- a. społeczna.
- b. werbalna.
- c. twórcza.
- d. analityczna.

18. Z tekstu wynika, że zdolność abstrakcyjnego myślenia
- a. cechowała już człowieka pierwotnego.
- b. jest ubocznym skutkiem rozwoju mózgu.
- c. zależy od wielkości mózgu.
- d. była niezbędna naszym przodkom.

19. Z tekstu wynika, że
    a. nie ma inteligencji analitycznej bez inteligencji ogólnej.
    b. nie ma inteligencji ogólnej bez inteligencji analitycznej.
    c. inteligencja analityczna i inteligencja ogólna są od siebie niezależne.
    d. inteligencja analityczna to synonim inteligencji ogólnej.

20. Z tekstu wynika, że człowiek, który zawsze działa efektywnie,
    a. z pewnością jest inteligentny.
    b. może, ale nie musi być inteligentny.
    c. prawdopodobnie nie jest inteligentny.
    d. jest pozbawiony empatii.

21. Z tekstu wynika, że iloraz inteligencji bliźniąt
    a. jest identyczny, bo mają takie same geny.
    b. różni się, bo ich geny nigdy nie są całkowicie identyczne.
    c. może się różnić ze względu na czynniki środowiskowe.
    d. nie był dotąd przedmiotem badań.

22. Z tekstu wynika, że ważnym czynnikiem mającym wpływ na inteligencję, który zależy od nas samych, jest
    a. dieta.
    b. sport.
    c. towarzystwo.
    d. wykształcenie.

2.2. Proszę przeczytać uważnie poniższy tekst. Niektóre fragmenty zostały usunięte z tekstu. Proszę wybrać usunięte fragmenty spośród propozycji podanych pod tekstem. Dla pytań 23-26 proszę wybrać właściwe fragmenty z pierwszego zestawu propozycji, zaś dla pytań 27-30 – z drugiego zestawu propozycji. W każdym zestawie jest jedna zbędna opcja. Tekst powinien być spójny.

_____ / 16 p. (8 x 2 p.)

Moda na ekologię

Kup ekomarchewkę ***w cenie pomarańczy*** ***(0)***, do salonu wstaw fotel z kapsli. Przepisów na zielone życie nie brakuje. _____ **(23)** warto się do nich stosować? Przecież ekologia to nie jest zabawa w kupowanie. A jednak coraz częściej zielone idee są wykorzystywane, żeby wyciągnąć od nas pieniądze. Ekologia stała się po prostu modna. „Masz już wszystko? To kup sobie coś zielonego” – kuszą specjaliści od marketingu doskonale zdający sobie sprawę z tego, że etykietka „przyjazny środowisku” jest świetną reklamą, która może zapewnić produktowi sukces, zwłaszcza wśród wykształconych mieszkańców dużych miast. Dla niektórych stan środowiska naturalnego i przyszłość naszej planety są naprawdę ważne, ale wiele osób po prostu snobuje się na ekologię. _____ **(24)**, gdyby wszyscy konsumowali tak jak klasa średnia z zamożnej części świata, to niezależnie od tego, jak bardzo eko byłyby wszystkie kupowane produkty, wnet wyczerpałyby się zasoby naszej planety.

_____ **(25)**, że produkty opatrzone etykietą przyjaznych dla środowiska w rzeczywistości niekoniecznie są ekologiczne. Foliowe reklamówki jeszcze ćwierć wieku temu były w Polsce jak najbardziej eko, chociaż Polacy nie mieli wtedy właściwie żadnej świadomości ekologicznej. Szanowało się je, przechowywało w specjalnym miejscu, nosiło się je aż do zdarcia. A dziś? Polacy interesują się ekologią i wiedzą już, że plastik rozkłada się przez tysiące lat, dlatego unikają jednorazowych reklamówek. Hipermarkety szybko dostrzegły ten trend. Niemal wszystkie duże sieci handlowe zaczęły sprzedawać wielorazowe torby z płótna. _____ **(26)**, że mamy taką ekotorbę, skoro używamy jej trzy razy, by wkrótce wymienić na nową? Nie zapominajmy, że wszystko, co kupujemy, musi być wyprodukowane i przetransportowane. Nie pozostaje to bez wpływu na środowisko.

Rozwiązaniem problemu nadmiernego eksploatowania surowców zdaje się być recykling, jedno ze sztandarowych haseł modnych ekologów. Dzisiaj prawie wszystko można mieć z recyklingu, nawet to, co z recyklingu być nie musi, a _____ **(27)**, bo dłużej przetrwa, jeśli będzie wykonane z litego drewna. Kupując regał z przemysłowych rur, nie ratujemy przecież świata, lecz jedynie kilka rur. Niektóre przedmioty z recyklingu są _____ **(28)**, na przykład jednorazowy długopis z makulatury. Jeśli jest jednorazowy, to z pewnością nie zasługuje na miano ekologicznego. A z wymyślnym dizajnerskim regałem jest ten sam problem co z ekokrewetką atlantycką − musi przyjechać z daleka. Nie istnieją też ekologiczne pomarańcze ani ananasy, bo nie rosną nad Wisłą. Ten, kto rzeczywiście kieruje się ekologią w swoich wyborach konsumenckich, zadowoli się raczej rodzimymi owocami sezonowymi z sadu oddalonego o kilkadziesiąt kilometrów od miejsca zamieszkania.

A co z książkami? Poczucie, że zastępując papierowe książki lekturami z e-booka, _____ **(29)**, jest złudne. Że niby chronimy lasy? Książka odziedziczona po babci jest nadal użytecznym przedmiotem, a dziesięcioletnia komórka czy laptop to stare graty. Wracając do przykładu z ekotorbami, _____ **(30)**, że jeśli ktoś chce być ekologiczny, to powinien w ogóle zrezygnować z produkowania banerów, a nie przerabiać je na torby.

(Na podstawie: *Wszystkie odcienie zielonego*, „Wysokie obcasy extra”, nr 23, kwiecień 2014)

Dla pytań 23-26 proszę wybrać odpowiedź z listy poniżej. Jeden fragment został podany dodatkowo i nie powinien zostać użyty. Wyróżniony fragment jest przykładem.

0. w cenie pomarańczy

A. Oto przykład na to

B. Obecnie coraz bardziej

C. Tak czy inaczej

D. Jednak co z tego

E. Ale czy naprawdę

Dla pytań 27-30 proszę wybrać odpowiedź z listy poniżej. Jeden fragment został podany dodatkowo i nie powinien zostać użyty.

A. działamy dla dobra planety

B. ekologiczne snobizmy

C. nawet nie powinno

D. można by podsumować

E. naprawdę dość absurdalne

TEST 3. FORMY I STRUKTURY JĘZYKOWE W KOMUNIKACJI

(40 pytań, 40 punktów)

_____/40 p.

3.1. Proszę uzupełnić luki w tekście oznaczone numerami 31-50, wybierając najlepszą spośród podanych możliwości (a, b, c, d). Pierwsze rozwiązanie jest przykładem.

_____/ 20 p. (20 x 1 p.)

Wiele polskich instytucji i organizacji pozarządowych umieszcza swoje zbiory archiwalne w Internecie. Dzięki **(*0*)** _____***c***_____ dziś możemy odkrywać przeszłość, **(31)** _____ sieć jako przestrzeń gromadzenia wiedzy i dyskusji o historii dziejącej się **(32)** _____ marginesie wielkich wydarzeń. **(33)** _____wyszukiwarkę, zapoznajemy się z faktami, **(34)** _____nie zarejestrowały media, a historycy pominęli **(35)** _____w podręcznikach, **(36)** _____nie były dostatecznie ważne. Mamy również możliwość **(37)** _____ głosu w debacie na Facebooku. W ten sposób wzbogacana jest dokumentacja przede wszystkim najnowszej historii Polski.

Ponadto **(38)** _____wolontariuszy w sieci i w terenie zawdzięczamy dotarcie do zasobów prywatnych i lokalnych, które pozostają poza **(39)** _____centralnych instytucji dziedzictwa narodowego. W czerwcu **(40)** _____roku w kilku polskich miastach odbyły się akcje mające **(41)** _____ zebranie pamiątek dotyczących wielkich przemian 1989 roku. Organizatorom **(42)** _____głównie na zdobyciu eksponatów ilustrujących polską rzeczywistość końca lat **(43)** _____. Przynoszone zdjęcia, dokumenty i rzeczy codziennego użytku **(44)** _____, a następnie materiały te **(45)** _____opublikowane na stronie www.europeana1989.eu.

Internetowe archiwa stały się ponadto inspiracją **(46)** _____ skonstruowania edukacyjnej strony o najnowszej historii Europy Środkowej i Wschodniej. Materiały źródłowe są tam **(47)** _____ krótkimi analizami historycznymi. Towarzyszą **(48)** _____ wywiady z **(49)** _____ świadkami wydarzeń i z badaczami pochodzącymi z tego regionu. Nauczyciele mogą **(50)** _____ z gotowych scenariuszy lekcji.

(Na podstawie: *Tygodnik Powszechny* 47/2013)

	A	B	C	D
0.	to	tego	***temu***	tym
31.	wykorzystujący	wykorzystującym	wykorzystująca	wykorzystując
32.	przy	w	na	po
33.	Po włączeniu	Włączywszy	Zanim włączymy	Włączmy
34.	których	które	którymi	którym
35.	nich	ich	je	im

36.	dlatego	z powodu	chociaż	ponieważ
37.	zabrania	oddania	wzięcia	wniesienia
38.	działaniom	działania	działaniem	działań
39.	granicą	zasięgiem	możliwością	wstępem
40.	dwutysięcznego trzynastego	dwa tysiące trzynastego	dwutysięcznym trzynastym	dwa tysiące trzynastym
41.	cel	na celu	cele	w celu
42.	chodziło	potrzebowało	liczyło	zależało
43.	osiemdziesięciu	osiemdziesiąt	osiemdziesiątych	osiemdziesiątego
44.	fotografowane	fotografowały się	fotografowano	fotografowali
45.	były	zostały	byli	zostali
46.	do	dla	od	w
47.	obudowanymi	obudowani	obudowany	obudowane
48.	ich	nimi	im	nim
49.	widzącymi	optycznymi	patrzącymi się	naocznymi
50.	zużyć	skorzystać	pracować	wykorzystać

3.2. Proszę przeczytać poniższy tekst i uzupełnić luki 51-70 słowami, które najlepiej pasują do danej luki zgodnie z podanymi przykładami. W każdej luce można wpisać tylko jedno słowo.

_____/ 20 p. (20 x 1p.)

Łyżwiarstwo to najpopularniejszy **(*0*)** _____***sport***_____ zimowy. Jest dostępny dla każdego, bo mogą zacząć **(*0*)** _____***go***_____ uprawiać już czteroletnie dzieci. Jazda na **(51)**_____ nie tylko daje dużą przyjemność, ale też poprawia kondycję i pomaga zrzucić zbędne kilogramy. Ponadto stanowi doskonały **(52)**_____ na kształtowanie sylwetki, **(53)**_____ że angażuje różne grupy mięśni i nie obciąża przy tym stawów. Jeśli jeździmy regularnie, to wzmacniamy **(54)**_____ krążenia, ćwiczymy zmysł równowagi, zwiększamy odporność organizmu. Wysiłek fizyczny, jaki wkładamy w jazdę na lodzie, powoduje wzrost produkcji hormonów z grupy endorfin. Mają one dobroczynny **(55)**_____ na naszą psychikę. Czujemy się radośnie, jesteśmy lepiej nastawieni **(56)**_____ świata i dużo **(57)**_____ zestresowani.

Możemy wspaniale **(58)**_____ czas na lodowisku zarówno wtedy, kiedy potrzebujemy samotności, **(59)**_____ i w chwilach, gdy chcemy dzielić tę przyjemność z innymi. Randka na ślizgawce **(60)**_____ dźwiękach popularnych melodii będzie miłą odmianą po

spotkaniach w restauracji czy w kinie. Jeśli chcemy rozładować energię dzieci, lodowisko także sprawdzi się znakomicie, a wyprawa całą **(61)**_____ poprawi wszystkim humor i zaostrzy apetyty.

I nie wymaga to dużych wydatków. **(62)**_____ butów z łyżwami jest znacznie tańsza od nart, a poza tym często **(63)**_____ ją wypożyczyć na lodowisku. Nie musimy też planować wyjazdów w góry, **(64)**_____ pokoi w drogich pensjonatach, a potem martwić się **(65)**_____ śniegu na trasach.

Warto dodać, że na osoby **(66)**_____ chcą udoskonalać swoje umiejętności, czekają różne szkółki sportowe. Mamy do **(67)**_____ jazdę szybką lub figurową oraz grę **(68)**_____ hokeja. Właśnie w wyścigach łyżwiarskich Polacy **(69)**_____ w ostatnich latach kilka medali na olimpiadzie i na międzynarodowych **(70)**_____ .

(Na podstawie: *Skarb*, 1/2014)

TEST 4. PISANIE _____/40 p.

[Oceniane są: treść wypowiedzi, organizacja, styl, spójność, poprawność językowa i zasób słownictwa].

Proszę napisać krótki tekst argumentacyjny (200-250 słów), w którym wyrazi Pani / Pan swoją opinię na następujący temat:

Nie można zrozumieć kultury danego kraju bez znajomości języka jego mieszkańców.

KLUCZ DO TESTU PRZYKŁADOWEGO:
JĘZYK POLSKI JAKO OBCY POZIOM B2

1.1.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
F	P	P	F	F	P	P	F

1.2.

9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
c	a	a	c	b	b	a

2.1

16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
c	a	b	a	b	c	c

2.2.

23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
e	c	a	d	c	e	a	d

3.1.

31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.
d	c	b	a	c	d	a	a	b	d	b	d	c	c	b	a

47.	48.	49	50.
d	c	d	b

3.2.

51.	łyżwach	58.	spędzić / spędzać	65.	brakiem/stanem*
52.	sposób	59.	jak	66.	które
53.	dlatego / szczególnie	60.	przy	67.	wyboru
54.	układ sprawność 0,5p.	61.	rodziną / grupą	68.	w
55.	wpływ	62.	Para	69.	zdobyli/ dostali
56.	do	63.	można/możemy	70.	zawodach
57.	mniej	64.	rezerwować/ zamawiać/wynajmować	xx	xxxxxxxxxxx

Ponieważ w poleceniu jest napisane „jednym wyrazem”, nie uznaje się wypełnienia, „że brakuje/ nie ma” itp.

TRANSKRYPCJE NAGRAŃ

1.1.

- Znana z teatru, filmu, telewizji Maja Ostaszewska. Witam Pani Maju.
- Witam bardzo serdecznie.
- Zaczęła Pani ostro. Zabito Panią strzałem w głowę w „Liście Schindlera". To było chyba wkrótce po szkole? Czy w czasie szkoły?
- Nie, to było w ogóle na pierwszym roku szkoły teatralnej. Ja byłam zupełnie jeszcze zieloniutka. Nie znałam żadnej techniki pracy ani na scenie, ani przed kamerą. Skończyłam szkołę teatralną w Krakowie, więc w ogóle z kamerą właściwie musiałam się nauczyć pracować już w profesjonalnych sytuacjach.
- Wkrótce była Pani świeżutko w Warszawie.
- Ledwie skończyłam szkołę, w czasie wakacji dostałam tę propozycję i już we wrześniu, na samym początku musiałam szybciutko przyjechać do Warszawy. Wskoczyć w próby. I, no, to było takie rzeczywiście... szalony czas. Na początku na dodatek nie mogłam sobie pozwolić... Nie zdążyłam nawet znaleźć jakiegoś mieszkanka, żeby wynająć w Warszawie, więc przez dwa miesiące mieszkałam w pokoju gościnnym, a to jest, no, szczególny teatr, prawda, bo mieści się w Pałacu Kultury. Więc mieszkałam w Pałacu Kultury w takim pokoiku, który się nazywa lożą Stalina. Z własną lożą. Rzeczywiście można wyjść i zobaczyć co się dzieje na widowni, co się dzieje na scenie.
- Ale mamy właśnie pierwsze pytanie esemesowe: „Czy Pani Ostaszewska rozpoczęła już budowę domu?"
- No nie. No. Nie wiem, czy w naszym kraju jest też to takie proste. Myślę, że tak naprawdę w dużo bogatszych krajach rzeczywiście, kiedy aktorzy zaczynają dużo pracować, kiedy dostają nagrody, to też ich finanse się nieprawdopodobnie poprawiają. Ja do bardzo niedawna w ogóle nie mogłam nawet śnić o kupnie własnego mieszkania. Ja bardzo długo wynajmowałam mieszkanie w Warszawie. W tej chwili, ale też to wcale nie jest takie proste i nie będzie to żadne gigantyczne lokum z marzeń, dopiero zaczynam myśleć o kupnie mieszkania. Więc, nie. To nie jest takie proste.
- Postacie, które Pani gra, często są takie... uwierają. Są czasem niewygodne, prawda? Nas czasami ta ich bezkompromisowość, ta nadwrażliwość może czasem drażnić na przykład, nie?
- Może tak być. Myślę, że postacie, które gram są dosyć różne, więc trudno tak je wszystkie jakby jednakowo oceniać. Z Klarą...
- Ale osoby wrażliwe gra Pani na ogół.
- No tak, tak i dzięki Bogu, bo to są właściwie chyba takie, jedne z ciekawszych ról tak naprawdę – te, w których jest jakiś, nie wiem, dylemat, w których jest przemiana w trakcie opowiadania historii, gdzie są niejednoznaczne. To jest chyba dla aktora zawsze najciekawsze... grać coś, co nie jest tak bardzo jednowymiarowe.
- Na ile pokazywanie się w tak zwanym światku i pismach kolorowych determinuje zawód aktorki? Trzeba bywać?
- Myślę, że nie trzeba, ale myślę, że to jest element tego zawodu. To... W pewnym sensie stajemy się osobami publicznymi i ludzi interesują nasze poglądy. Chcą wiedzieć, co myślimy, jak wyglądamy. Ja nie widzę w tym nic złego. Trzeba zawsze tylko pamiętać, gdzie się ma swoje granice i nie dać ich przekraczać. Po prostu, żebyśmy nie poczuli, że ktoś wkracza w nasze prywatne życie. Ja mam takie granice. Nigdy się nie godzę na przekraczanie ich. Mówię o tym, o czym chcę mówić, ale nie widzę nic złego w tym. No zresztą gdybym widziała to bym się nie pokazywała w tych pismach. A jeśli chodzi na przykład o szereg jakichś takich sesji, nie wiem, modowych, to ja to traktuję, jak zabawę. To nie jest nic, co jakoś bardzo serio traktuję. Ale myślę, że też to jest, w tym zawodzie, no to jest taki rodzaj

jakby marketingu nas samych. To jest po prostu element tego zawodu, nad którym nie ma się co zastanawiać.

źródło: www.polskieradio.pl

1.2.

Kilkanaście lat temu byłam na zajęciach prowadzonych przez amerykańską trenerkę, zajęciach z wystąpień publicznych i ta Amerykanka przedstawiła nam wyniki badań, które ona przeprowadziła. Mówiła, że te badania były przeprowadzone nie tylko na grupie Amerykanów, również na grupie międzynarodowej, ale przede wszystkim jednak respondentami jej ankiet, jej badania byli Amerykanie. I przedstawiła nam wyniki, jakie błędy podczas wystąpień publicznych najbardziej denerwują audytoria. Nie do końca lubię brać wyniki badań, które są przeprowadzone nie w Polsce, dlatego że tutaj mamy jeszcze ten czynnik kulturowy... Czy te same błędy będą tak rażące w Polsce? I od tamtego czasu na każdych zajęciach, które prowadzę, no, na początku robię właśnie takie ćwiczenie, takie króciusieńkie badanie tego, co denerwuje Polaków u osób występujących. Wyniki moich badań i badań konkretnie Sue Golk, która prowadziła te badania, są identyczne. Czyli zarówno w Stanach, jak i w Polsce denerwują te same błędy popełniane przez prezenterów, popełniane przez mówców różnego rodzaju.

Monotonny głos jest na pierwszym miejscu, przy czym niektórzy nie werbalizują tego właśnie w ten sposób. Nie mówią, że to monotonny głos, ale na przykład ta monotonia to nie tylko na tym samym tonie, ale też to samo tempo, za szybko, za wolno, nie ma modulacji. To są błędy, które najbardziej denerwują. I one prowadzą do nudy. I według Sue Golk akurat nuda jest błędem niewybaczalnym. Ona twierdzi, że audytoria na całym świecie są w stanie wybaczyć mówcom nawet jąkanie się, ale nie wybaczą nudy. Dlatego że człowiek nie jest w stanie po prostu wytrzymać przy takim mówcy i albo wyjdzie, jeżeli mu wolno, albo przyśnie, albo zajmie się czymś innym, bo nie będzie chciał tracić czasu.

Ta monotonia bierze się z... bardzo często z czytania. I to jest też błąd, który jest wymieniany jako jeden z ważniejszych. Kiedyś to się czytało z karteczki. Była przygotowana kartka i ktoś rozwijał tę kartkę i czytał. W tej chwili kartka została zastąpiona slajdami i ten mówca się odwraca. Głos wędruje nie w tym kierunku, w którym powinien. No i jak się czyta, no to nie ma modulacji głosu, dlatego że ten mówca, no tu trudno go w ogóle nazwać w ten sposób, no ale ta osoba, która występuje, no w ogóle się nie musi utożsamiać z tym, co czyta, bo może myśleć nawet o niebieskich migdałkach w momencie, kiedy czyta jakieś konkretne zdanie za zdaniem. Absolutnie nie czytanie! Ja uważam, że w ogóle to jest lekceważące dla słuchaczy, jeżeli ktoś czyta słowo w słowo. Błędem jest też umieszczenie zbyt dużo treści na jednym slajdzie. Jeżeli ktoś chce już koniecznie użyć slajdów, proszę bardzo, to nie jest katastrofa, jeżeli ktoś ma prezentacje w Power Poincie, ale to może być kilka słów. Jest taka zasada, że maksymalnie cztery linijki. Duże litery, jeżeli już. A jeszcze lepiej byłoby zastąpić słowa jakimiś ilustracjami. I pokazuje się ilustracje. I teraz uwaga, uwaga, jeżeli jest wykorzystywany slajd, to w momencie, kiedy chcę coś więcej powiedzieć od siebie na ten temat, to należy ten slajd wyłączyć. On nie może skupiać na sobie uwagi. To mówca ma skupić na sobie całe zainteresowanie słuchających.

źródło: www.rdc.pl